

LR Seimo Kaimo reikalų komiteto išvažiuojamasis posėdis – Konsultavimo tarnyboje

Danguolė Vanagaitė

Gegužės 25 d. Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyboje (Stoties g. 5, Akademija, Kėdainių r.) vyko LR Seimo Kaimo reikalų komiteto (KRK) išvažiuojamasis posėdis. Tema – Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos veiklos aktualijos ir ateities vizija. Posėdyje dalyvavo LR Seimo KRK nariai ir patarėjai, Žemės ūkio ministerijos viceministras Jonas Kondrotas, Kaimo plėtros ir informacijos departamento Mokslo ir mokymo skyriaus vadovė Elena Narušytė, Lietuvos žemdirbystės instituto direktorius Zenonas Dabkevičius, Žemės ūkio rūmų pirmininkas Bronius Markauskas ir vicepirmininkas Pranas Žymančius, Lietuvos ūkininkų sąjungos (LŪS) pirmininkė Genutė Staliūnienė, Žemės ūkio bendrovių asociacijos generalinis direktorius Jonas Sviderskis ir viceprezidentas Vladislovas Kazakevičius, LŽŪKT Nacionalinės priežiūros ir rajonų konsultavimo biurų priežiūros tarybų atstovai, Konsultantų tarybos atstovai, LŽŪKT administracija.

Posėdžiui pirmininkavęs KRK pirmininkas Jonas Jagminas pateikė pagrindinius klausimus, kurie turėtų būti apsvarstyti posėdžio metu: ką daryti, kad autoritetą turėtų visi rajonuose dirbantys konsultantai; ar užtikrintas geras visų žemdirbiškų organizacijų veiklos koordinavimas; ar pakankamas valstybės finansavimas; ar racionaliai Konsultavimo tarnyba panaudoja valstybės lėšas; kiek pagrįsti

siūlymai privatizuoti Konsultavimo tarnybą; kaip Tarnyba pasirengusi taikyti naujas informacines technologijas.

Pristatydamas Konsultavimo tarnybos veiklą, direktorius Vilmantas Tovenskas akcentavo, kad per 12 darbo metų labai išaugo ne tik darbuotojų skaičius (nuo 235 iki 327), bet ir jų profesionalumas, padidėjo teikiamų paslaugų apimtys ir įvairovė, pagerėjo jų kokybė. Beveik kasmet Tarnyba imasi teikti vis naujas paslaugas. Kaip naujas ir labai paklausias tarp ūkininkų būtų galima įvardyti tokias pa-

slaugas: pasėlių plotų matavimą GPS įranga, mėšlidžių vertinimą, statinio projekto aplinkosauuginės dalies rengimą, pieno ūkio sertifikavimo dokumentų rengimą, ūkio ekonominio gyvybingumo vertinimą, pirkimo konkurso ataskaitinių dokumentų rengimą. Kaip teigia patys ūkininkai, minėtas paslaugas už prieinamą kainą jiems gali suteikti tik konsultantai. 1998 metais pradėjus teikti mokamas paslaugas, uždirbta tik 9 proc., pernai – jau 36 proc. Tarnybos biudžeto lėšų. 2005 metais iš klientų planuojama uždirbti šiek tiek mažiau – 29 proc., tačiau net 19 proc. ketinama uždirbti igyvendant

Bendrojo programavimo dokumento (BPD) priemonės: „Kaimo vietovių pritaikymo ir plėtros skatinimas“ veiklos sritis „Konsultavimo paslaugos ūkiams“ bei priemonė „Mokymas“. Darbas jau vyksta, tik labai didelė bėda, kad iki šiol nepasirašytos finansavimo sutartys, todėl kyla abejonų, ar pavyks tas priemonės įgyvendinti iki galo*.

Direktorius įvardijo ir kylančias problemas, vienas jų pavadindamas valdomomis (didelis darbo intensyvumas, didelis atskaitingumas, mažas garantuotas pagrindinis konsultanto atlyginimas, padidėjusi konkurencija ir kt.), kitas – nevaldomomis, t.y. tokias, kurių pati Konsultavimo tarnyba išspręsti negali. Didžiausios nevaldomos problemos – veiklos planavimo ir finansavimo nesutapimas, geriausių specialistų „perbėgimas“ į komercines firmas ar kitas institucijas, kur darbo krūvis mažesnis, o atlyginimas – didesnis, negarantuotos stabilios valstybės ir ES lėšos, operatyvios informacijos trūkumas, besikeičianti žemės ūkio politika. Jas išspręsti pati Tarnyba nėra pajėgi. Tam reikalinga ir Seimo, ir Žemės ūkio ministerijos pagalba.

Savo nuomonę dėl Konsultavimo tarnybos veiklos naudingumo, finansavimo stabilumo bei kitų konsultacijas žemės ūkio klausimais teikiančių institucijų veiklos koordinavimo išsakė Žemdirbystės instituto direktorius Z. Dabkevičius, ŽŪM viceministras J. Kondrotas, ŽŪM Mokslo ir mokymo skyriaus vadovė E. Narušytė, KRK nariai: G. Mikolaitis, B. Pauža, ŽŪR pirmininkas B. Markauskas ir vicepirmininkas P. Žymančius, ŽŪBA viceprezidentas V. Kazakevičius, LŪS pirmininkė G. Staliūnienė, Konsultantų tarybos atstovai: G. Vyšniauskas ir R. Gailevičius.

Visi pasisakiusieji vertino Konsultavimo tarnybos veiklą teigiamai, akcentuodami teikiamų paslaugų ir šviečiamosios veiklos naudingumą. Didele problema dauguma įvardijo finansavimo netolygumą. Finansavimas iš Kaimo rėmimo programos (KRP) šiais metais gerokai sumažintas. Kaip tvirtino ŽŪM Mokslo ir mokymo skyriaus vadovė E. Narušytė, taip atsitiko dėl to, kad laimėjus konkursą galima gauti daugiau lėšų pagal BPD priemonės veiklos sritį „Konsultavimo paslaugos ūkiams“. Pagal šią veiklos sritį akredituotos 37 institucijos; tai ir LŽŪKT, ir ŽŪR, kolegijos ir kitos institucijos, galinčios teikti konsultacijas žemės ūkio klausimais. Nors 2005-ieji metai jau beveik įpusėjo, finansavimo sutartys pagal BPD priemones dar nepasirašytos. Taigi darbas jau vyksta, o pinigai ateis nežinia kada. Ar pavyks Konsultavimo tarnybai įgyvendinti programas iki galo? Negarantuotos lėšos iš valstybės biudžeto ir ES fondų turi didžiausios įtakos kadru kaitai. Jau parengtus gerus specialistus nuvilioja kitos institucijos. Taigi Žemės ūkio ministerija turėtų kuo greičiau spėsti sutarčių pasirašymo klausimą. Anot E. Narušytės, sutarčių pasirašymas užsitęsė, kadangi vertinant paraišką, dalis lėšų pripažinta netinkamomis. Tai turėtų būti padaryta iki birželio 1 dienos.

KRK nariai kėlė ir visų akredituotų institucijų, galinčių teikti konsultavimo paslaugas, funkcijų suderinamumo klausimą. Seimo nariai siūlė šioms organizacijoms susitarti dėl veikos sričių ir nedubliuoti funkcijų. Tada būtų lengviau spręsti ir finansavimo klausimus, nes šiuo metu akredituotų daug, o rimčiausias paslaugas vis dėlto teikia Konsultavimo tarnyba. Apie tai rimtai pamąstyti pasiūlyta ir Žemės ūkio ministerijai, prieš suteikiant akreditaciją. Juolab, kad ir ūkininkai, anot LŪS pirmininkės G. Staliūnienės, labai norėtų suprasti, ką kuri organizacija daro.

Kaip teigė ŽŪR pirmininkas B. Markauskas, Rūmų finansavimas iš KRP šiais metais taip pat buvo gerokai sumažintas. Apskritai LŽŪKT ir ŽŪR funkcijomis yra pasidalinę, tik kol kas Rūmai taip pat turi „užsidirbti duoną“ konsultuodami. Ateityje Rūmų veiklos sritis turėtų būti Bendroji žemės ūkio politika. Šiuo metu Rūmai labai rimtai dirba savivaldos klausimais. Parengus naujus įstatus ir sutartį su ŽŪM, bus galima visas konsultavimo funkcijas perduoti Konsultavimo tarnybai.

Konsultantų tarybos atstovai pateikė konkrečius faktus, rodančius Konsultavimo tarnybos veiklos naudingumą konkrečiame rajone. Tai aiškiausiai rodo uždirtos lėšos. Jei bus nenaudinga, ūkininkas pinigų nemokės ir sutarties nepratęs. Šiuo metu Panevėžio rajono biuras turi sudaręs 172 sutartis, ir klientų skaičius vis didėja. Joniškio rajono ūkininkai, konsultantų padedami, įvairia forma gavo 12 mln. Lt pajamų. Vien tik už konsultantų pamatuotų pasėlių deklaravimą pernai tame rajone gauta 2 mln. Lt išmokų. Konsultantai su nuoskauda kalbėjo apie darbą kreditan, kadangi nežinia kiek dar reikės laukti programinių pinigų, apie didelį krūvį ir garantuotą viso labo 850 Lt atlyginimą. Be to, nemaža bėda yra informacijos nesuteikimas konsultantui laiku. Apie naujo nutarimo ar

* Konsultavimo sutartis pasirašyta šią savaitę.

įstatymo priėmimą konsultantas sužino kartu su ūkininku ir dažnai negali jam nieko paaiškinti. Reikėtų Ministerijos lygyje rengti darbo grupes, kuriose dalyvautų ir konsultantai, kad galėtų kvalifikuotai perteikti ūkininkui naują informaciją. Kaip teigė Panevėžio r. konsultavimo biuro vadovas G. Vyšniauskas, funkcijų dubliavimo tarp žemdirbiškų institucijų Panevėžio rajone nėra. Ir su Žemės ūkio skyriumi, ir su ŽŪR atstovais aptariami bendri klausimai, pasidalinama darbais, kad nebūtų konkurencijos, nes visų tikslas bendras.

Konsultavimo tarnybos darbą teigiamai vertino ir Seimo nariai B. Pauža bei G. Mikolaitis. Kaip didžiausią problemą jie išskėlė kadru kaitą ir finansavimo netolygumą. Jei darbuotojas neturi garantijų, kad metų pabaigoje jis nebus atleistas dėl lėšų stygiaus – tai didelė organizacijos problema. Juk dėl to nukentės ūkininkai. Apie tai pasiūlyta rimtai pamąstyti Žemės ūkio ministerijai. LŽŪBA viceprezidentas V. Kazakevičius mano, kad nereikėtų visos kaltės suversti vien tik Ministerijai. Juk anksčiau ar vėliau Ministerija išlaidas Konsultavimo tarnybai kompensuoja. Be to, viceprezidentas galvoja, kad per anksti svarstyti Tarnybos privatizavimo klausimą. Tai būtų didelė klaida.

ŽŪR vicepirmininkas P. Žymančius kalbėjo kaip ūkininkas. Jis mano, kad LŽŪKT turi savo nišą konsultavimo paslaugų rinkoje. Tačiau reikėtų rengti nepriklausomus konsultantus-ekspertus, kurie galėtų vertinti firmų siūlomas technologijas ir produkciją. Tas ekspertas turi būti gerai apmokamas ir nenuperkamas. Tarnyba turėtų konsultuoti ir stambesnius ūkininkus, ir žemės ūkio bendroves.

Išklausęs visų pasisakiusių, Kaimo reikalų komitetas priėmė nutarimo projektą, akcentuodamas Konsultavimo tarnybos finansavimo ir kadru kaitos klausimo sprendimą bei konsultuojančių institucijų veiklos suderinamumą. Nutarimo projektas bus redaguojamas ir priimtas artimiausioje ateityje.

TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA

Analizuota konsultantų įtaka kaimo plėtrai įvairiose šalyse

Giedrė Butkienė
Rimtautas Petraitis

Tarptautinė RENE (Rural Extension Network in Europe) konferencija „Žemės ūkio ir kaimo konsultantų veiklos įtaka kaimo plėtros procesams“ vyko balandžio 25-28 d. Latvijoje (Saulkrasti). Specialistai iš Latvijos, Lietuvos, Čekijos, Danijos, Estijos, Suomijos, Vokietijos, Rusijos, Ukrainos, Vengrijos analizavo, kokią įtaką kaimo plėtrai daro žemės ūkio konsultavimas, aptarė konsultantų, dirbančių įvairiose šalyse, veiklos ypatumus.

Konsultavimo tarnybos direktoriaus pavaduotojas Rimtautas Petraitis skaito pranešimą apie Konsultavimo tarnybos bendradarbiavimą su valstybinėmis ir vietinėmis institucijomis.

RENE projekto tikslas – sudaryti galimybes Rytų ir Vakarų Europos šalių žemės ūkio konsultantams nuolat keistis darbo patirtimi bei informacija, prisidėti prie ES programų įgyvendinimo pagerinimo kaimo vietovėse, užmegzti ryšius su asmenimis, atsakingais už programų bei politikos formavimą. Projektas įgyvendinamas nuo 2003 metų, jo veikloje dalyvauja 21 institucija iš 15 Europos šalių.

Konferencijoje pristatytas Latvijos kaimo konsultavimo ir mokymo centras. Šio centro direktorius Martinas Cimermanis (Martinš Cimermanis) kalbėjo apie tai, kaip keitėsi konsultavimas pastaraisiais metais: dirbančiųjų

skaičius regionuose sparčiai didėjo. Šiuo metu centre dirba 30 specialistų ir aptarnaujančių darbuotojų, o biuruose 260 konsultantų, iš jų 160 apskaitos konsultantų. Vidutinis darbuotojų skaičius biure – 10 konsultantų. Šiuo metu didesnės konsultavimo paslaugų plėtros nenumatoma, nes buhalterinei apskaitai yra išorinė konkurencija, ekonomines paslaugas riboja pasibaigusios ES struktūrinės paramos, skirtos žemdirbiams, lėšos, o technologiniam, aplinkosauginiam darbui ir darbui su kaimo bendruomenėmis reikalinga Žemės ūkio ministerijos parama yra ribota (nors pastaraisiais metais ji didėjo).

Centras 60 proc. lėšų uždirba iš klientų, 40 proc. gauna iš Žemės ūkio ministerijos, pasirašydamas sutartį tam tikriems darbams atlikti. Žemės ūkio ministerija remia šviečiamąją veiklą, darbą su ūkininkų grupėmis, leidybą. Pavyzdžiui, 2004m. Žemės ūkio ministerija rėmė projektą "Pieno ūkių atitikimas standartams". Įgyvendinant šį projektą buvo atrenkami ūkiai, kurių savininkai norėjo dalyvauti projekte, sutvarkyta jų ūkių apskaita, parengtos gamybinės technologijos, ūkio plėtros planai, prižiūrima veikla, organizuojami susitikimai, pasikeitimas patirtimi.

Latvių konsultantai yra pagrindiniai technologinių paslaugų teikėjai šalyje. Konsultantų privalumas - jų komanda sukomplektuota iš įvairių specialistų ir gali teikti kompleksiškas paslaugas. Ūkininkams tai yra labai naudinga. Konkuruojama atliekant buhalterines bei ekonomines paslaugas.

Nuo 2005 metų Latvijos seniūnijose pradėjo dirbti 500 žemės ūkio specialistų. Šie specialistai pavaldūs seniūnams, jų veiklos tikslas – suteikti informaciją ir konsultuoti kaimo gyventojus žemės ūkio politikos klausimais. Tačiau už šių darbuotojų kvalifikaciją, darbo užduočių jiems formavimą, ataskaitų bei lėšų generavimą atsakingas Konsultavimo centras. Šią veiklą užsako Žemės ūkio ministerija.

Pranešime išskirtos trys pagrindinės problemos: nepakankamas gerų specializuotų konsultantų skaičius (šiuo metu daugiau „plačios“ kvalifikacijos konsultantų), į konsultavimo veiklą sunku integruoti apskaitos konsultantus ir konsultantų kaita. Firmos, bankai, stambūs ūkiai 'perka' konsultantus, todėl atsižvelgdamas į situaciją direktorius planuoja nuo 2009 metų Centro konsultantų darbo užmokestį sulygininti su darbo užmokesčiu, mokamu kitose firmose. Šiuo metu pagrindinis darbuotojų motyvacijos faktorius – savarankiškas darbas, galimybė pačiam spėti, organizuoti darbą.

Konferencijos dalyviai išklausė Latvijos Žemės ūkio ministerijos valstybės sekretorės Laimdotos Straujumos pranešimą "Žemės ūkio ir kaimo plėtros bei konsultavimo paslaugų plėtros ateities vizija". Didžiausią dėmesį pranešėja skyrė konsultavimo vaidmeniui įgyvendinant ES BŽŪP tikslus. Pagrindinis tikslas – kaimo regionų plėtra. Konsultavimo sistema – tai mokslininkų, agentūros, privačių konsultantų, seniūnijų žemės ūkio specialistų ir kitų glaudus bendradarbiavimas. Svarbiausi reikalavimai šiai sistemai - nebūti kontroliuojama, būti bešališka. Sprendžiamos dilemos: individualus ar visuotinis konsultavimas, centralizavimas ar decentralizavimas, kooperacijos su aplinka lygmuo, Žemės ūkio ministerijos skiriamos paramos konsultavimui lygis, jos daromos įtakos ir kontrolės lygis. Vienas konsultavimo centras visų kaimo konsultavimo sričių apimti negali, jo plėtros galimybes riboja klientų mokumo lygis ir parama iš Žemės ūkio ministerijos. Pastaroji planuoja skirti ES struktūrinę paramą konsultantų kvalifikacijai tobulinti ir techninei Centro bazei stiprinti 2005-2006 metais.

Latvijos konsultavimo centro specialistai bei konsultantai aktyviai dalyvauja įvairių kaimo bendruomenių veikloje. Kartu su bendruomenių atstovais rengia projektus, organizuoja kaimo gyventojų švietimą bei mokymą įvairiais klausimais. Aktyviai rengiasi dalyvauti ES „Leader“ programoje.

Daug dėmesio konferencijos pranešimuose buvo skirta konsultantų bendradarbiavimo klausimams. Buvo nagrinėjamos problemos, susietos su atskirų specializacijų konsultantų tarpusavio bendradarbiavimu ir bendro darbo organizavimu, sprendžiant stambiųjų ūkių problemas.

Rytų šalyse didelis dėmesys yra skiriamas konsultantų parengimui, jų mokymui. Pavyzdžiui, Rusijoje ir Ukrainoje įgyvendinant tarptautinį projektą „Transform“ buvo parengti konsultantų mokymo specialistai – „treneriai“, kurių tikslas – suteikti konsultantams tinkamą kvalifikaciją.

Konferencijos metu buvo suorganizuotos kelios išvykos į ūkininkų ūkius, perdirbimo įmones, alternatyvia veikla užsiimančius ūkius bei įmones, kaimo bendruomenes, kurių metu buvo diskutuojama apie šiandieninę situaciją bei perspektyvas, Konsultavimo centro vaidmenį kaimo plėtros procesuose. Beveik visi apšauktieji minėjo, kad konsultantai aktyviai atlieka šviečiamąją veiklą, padeda

rengti investicinius bei plėtros planus (apie 50 proc. nuo visų parengtų Latvijoje), aktyviai dirba su specializuotų ūkininkų grupėmis.

Išklausius pranešimus buvo galima išskirti tam tikras apibendrinančias išvadas:

1. Žemės ūkio ir kaimo konsultantų veiklos įtaka kaimo plėtros procesams yra įvairiapusė: daro įtaką žemės ūkio gamybiniams, ekonominiams procesams, teikiant ūkininkams individualias konsultacijas; daro įtaką integruotai kaimo vietovių plėtrai, skatina vietinę iniciatyvą, įgyvendinant regioninius projektus; konsultuojanti institucija, būdama diskusijų partneriu, grįžtamosios informacijos šaltiniu, daro poveikį politiką formuojančioms, mokslo, mokymo ir kt. institucijoms.

2. Rytų ir Vakarų Europos šalyse yra kuriami įvairūs žemės ūkio ir kaimo konsultavimo sistemų modeliai, jie priklauso nuo šalies teritorinės administracinės struktūros, turimų išteklių, patirties ir įdirbio šioje veiklos srityje, pasirinktos valdymo centralizavimo, paslaugų rinkos liberalizavimo politikos.

3. Konsultavimo veiklos plėtra tiesiogiai susieta su valstybių paramos lygiu šios srities projektams. Europos šalyse (Vokietijoje, Estijoje) liberalizavus konsultavimo paslaugų rinką, šios paslaugos nuolat brangsta, kasmet jomis naudojasi mažiau ūkininkų.

4. Konsultavimo efektyvumo didinimo galimybės – konsultantų tarpusavio bendradarbiavimas (vidinis – tarp konsultavimo įstaigos darbuotojų ir išorinis – su valstybinėmis organizacijomis, asociacijomis, bendruomenėmis, mokslo ir kitų įstaigų atstovais), komandinio darbo organizavimas (pvz. sprendžiant stambių ūkių problemas, rengiant ir įgyvendinant projektus), sprendimų priėmimo sistemų diegimas, strateginis planavimas, informacinių technologijų plėtra.

SVEČIAI

Danijos ūkininkai domisi Lietuvos žemės ūkiu

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos centre lankėsi svečiai iš Danijos. Tai grupė vyresnio amžiaus žmonių, visi jie – buvę arba esami ūkininkai.

Grupės vadovas Johanesas B.Krogas (Johannes B.Krog) bendrauja su Konsultavimo tarnybos centro specialistais.

Svečiai išgirdo trumpą Lietuvos žemės ūkio situacijos apibendrinimą, jiems buvo pristatyta Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos veikla.

Danai domėjosi smulkiųjų ūkininkų ateitimi, žemės gražinimo procesu, Konsultavimo tarnybos darbo efektyvumu.

Su svečiais bendravo Konsultavimo tarnybos direktoriaus pavaduotojas Rimtautas Petraitis ir Augalininkystės skyriaus vadovė Dijana Ruzgienė.

Danų grupė lankėsi ūkininko Antano Zuopelio ūkyje, Panevėžio rajone.

Susipažinta su ekologinio ūkininkavimo sistema Baden-Württemberge

Kristina Narvidienė

Į šią kelionę vyko tarptautinio projekto „Profesinio mokymo kompetencijos perdavimas Baltijos šalių ekologiniam agrariniam sektoriui“ partneriai. Tai buvo puiki proga susipažinti su visomis ekologiniu ūkininkavimu besirūpinančiomis organizacijomis Vokietijos žemėje (Baden-Württemberg). Lankytasi ekologiniuose ūkiuose.

Specialistus, kurie vėliau padeda ekologiškai ūkininkaujantiems, šioje Vokietijos žemėje rengia Hohenheimo universiteto Žemės ūkio mokslų fakultetas. Jame yra labai daug skyrių, 5 eksperimentinės stotys, 4 centrai. Šiame fakultete dirba 49 dėstytojai. Studijos suskirstytos į tam tikras programas. Bakalaurai studijuoja pagrindinius dalykus, socialinę ekonomiką bei augalininkystę ir gyvulininkystę ekologiniame ūkyje.

Magistrai studijuodami analizuoja ekologinio ūkininkavimo problemas ir perspektyvas, mokosi planuoti seminarus, skirtus ekologiškai ūkininkaujantiems. Šiuo metu jiems sukurtas nauja programa – ekologiškų maisto produktų vadyba. Siekiant, kad šiame universitete mokytųsi užsieniečiai, vienos programos dėstomos vokiškai, kitos angliškai.

Didelis dėmesys skiriamas tiriamiesiems darbams. Štai aplankytoje tyrimų stotyje biodinaminis ūkis užima 60 hektarų. Šiame ūkyje įrengtos dvi skirtingos sėjomainos. Gauti rezultatai lyginami tarpusavyje, tręšiama kompostu. Ūkyje gaminami biopreparatai. Studentai čia atlieka įvairius bandymus.

Ūkininkai, pasirinkę ekologinį ūkininkavimą, Vokietijoje buriasi į asociacijas. *Bioland* – viena iš jų. Ši organizacija įkurta 1971 metais. Asociacijoje yra 4502 narių, kurių žemės užima 190 053 hektarų. *Bioland* reikalavimai ekologiniam ūkiui yra griežtesni už nustatytus valstybės. Tarp asociacijos narių yra ir perdirbėjų. Savo produkciją ūkininkai parduoda tiesiai iš ūkių, specialiose parduotuvėse, prekybos centruose. Ūkininkai, priklausantys šiai asociacijai, naudojami jos konsultantų paslaugomis.

Štai vieno iš aplankyto ūkių šeimininkas Vilfredas Blankas (Wilfried Blank) jau 49 metus ūkininkauja ekologiškai. Ūkininkas turi 80 ha žemės, laiko 80 melžiamų karvių. Ūkyje iš suaugusių gyvulių mėšlo gaminamos biodujos, kurios naudojamos šildymui, o veršelių mėšlas kompostuojamas. Iš karvės per metus primelžiama 5000 kg pieno. Jis parduodamas specialiose parduotuvėse.

Visi ekologiniai ūkiai privalo turėti sertifikatą. Lankytasi vienoje iš sertifikatų suteikiančių įstaigų – *ABCERT*. Ši įstaiga sertifikuoja apie 7000 klientų (iš jų 6000 ūkininkų), turi 30 nuolatinių darbuotojų 7 regionuose bei 90 samdomų inspektorių. Inspektoriais gali būti ir ūkininkai, ir konsultantai, bet tikrinti gali tik kitoje žemėje. Inspektoriai per sezoną gali patikrinti nuo 50 iki 250 ūkininkų. Mokama už hektarą (nesvarbu, kokie auginami augalai). Užmokestis taip pat priklauso nuo tikrinimui sugaišto laiko: kuo ilgiau tikrinama – tuo brangiau reikia mokėti.

Kelionės metu pristatyta ekologinio ūkininkavimo formavimo politika, kalbėta apie gyvulių šėrimą ir pašarus, gyvulių gerovę, galvijų bei kiaulių laikymo reikalavimus ir kt.

Informacija teikiama:

Stoties g. 5, Akademija LT-58343 Kėdainių r.
telefonas (8-347) 3 78 70, 3 87 14
www.lzukt.lt

Parengė J. Abarienė,
maketavo R. Matulienė,
nuotraukos V. Čižausko